

Hububat ihracatı ilk 10 ayda 9,7 milyar dolar oldu

■ **BİSKÜVİ**, buğday unu, bitkisel yağlar, şekerli ve kakaolu ürünler ile makarna başta olmak üzere temel gıda ürünlerini kapsayan hububat, bakliyat, yağlı tohumlar ve mamulleri sektörünün 10 aylık ihracatı 9,7 milyar dolar olarak açıklandı. Ekim'de aylık bazda yüzde 11,9'luk gerilemeye rağmen sektörün aylık ihracatı 1 milyar dolar sınırının üzerinde gerçekleşti. 10 aylık dönemde en fazla ihracatı gerçekleştirilen ürünler buğday unu ve makarna olurken, üçüncü sıraya yükselen tatlı bisküvi ve gofretlerin KG başına ortalama ihracat birim fiyatları 3 doları aştı. Sektörel bazda, ilk iki sırada gelen İstanbul ve Gaziantep'in toplam payı yüzde 50'nin üzerinde gerçekleşti.

İstanbul Sanayi Odası (İSO) tarafından açıklanan Sektörel PMI Raporu'nda takip edilen 10 sektör içinde üretimi azalmayan tek sektörün gıda olduğuna dikkat çeken TİM Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri Sektör Kurulu Başkanı Ahmet Tiryakioğlu şunları söyledi: "Yüksek faiz ortamındaki daralma, temel bir ihtiyaç olarak gıdaya olan talebi etkilemiyor.

İSO raporuna göre, girdi fiyatlarında en yüksek maliyet gıda sektöründe olduğu için gıda ürünleri fiyatlarındaki artış hızı arzu edilen ölçüde yavaşlamıyor. Fakat dünyadaki petrol bolluğuna bağlı olarak, enerji fiyatlarında bir iyileşme söz konusu. Dünya Bankası da Emtia Piyasaları Görünüm Raporu'nda bu durumun 2025'te küresel gıda fiyatlarını son 5 yılın en düşük seviyesine gerileteceğine işaret ediyor. Pandemi'den bu yana tüm dünyada yükselen gıda fiyatlarındaki normalleşmenin etkileri, gelecek yıl daha görünür hale gelecek."

Unlu mamullerde sorun ekmeğin ruhsatı

Temel gıda maddelerinden biri olan ekmeğin konusu, sektörün farklı kanatlarının ve kamu kurumları yetkililerinin katıldığı bir toplantıda masaya yatırıldı. İTO'daki toplantıda, ekmeğin fiyatının enflasyona göre otomatik belirlenmesi önerilirken, ruhsatsız fırınların ne olacağı konusunda farklı görüşler dile getirildi.

ADEM ORHUN

EKMEK, un ve unlu mamuller sektörü çalışma toplantısı, İstanbul Ticaret Odası'nda gerçekleştirildi.

Sektör temsilcilerinin ve ilgili kurumların yetkililerinin katıldığı toplantıyı, İTO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Ahmet Özer yönetti. İstanbul Vali Yardımcısı Dr. M. H. Nail Anlar'ın da sektör önerilerini dinlediği toplantıda, İstanbul İl Ticaret Müdürü İsmail Menteşe ve İstanbul İl Tarım ve Orman Müdürlüğü İl Müdür Yardımcısı Nazif Koca da yer aldı. Toplantının başında İTO Meclis

Başkan Yardımcısı ve İTO Ekmek, Un ve Unlu Mamuller Meslek Komitesi Üyesi Sultan Selim Şimşek, sektördeki bazı sorunları ve çözüm önerilerini paylaştı.

İTO Ekmek, Un ve Unlu Mamuller Meslek Komitesi'nin diğer üyelerinin görüşlerini ifade ettiği toplantıda, Türkiye Fırıncılar Federasyonu Başkanı, İstanbul Sanayi Odası'ndan sektör temsilcisi, İstanbul Fırıncılar Odası Başkanı da görüşleriyle katkıda bulundu.

FİYAT İÇİN ÖNERİ

Sektör temsilcileri, ekmeğin fiyatı

konusunun birkaç ayda bir sektörü yorduğunu belirterek, bunu çözümlen yolunun fiyat artışının belli bir düzene bağlanması olduğunu dile getirdi. Sektör temsilcileri, enflasyona (TÜFE) göre yapılacak otomatik fiyat ayarlamasının uygun olduğunu dile getirdi. İhtiyaç duyulan fiyatlamasının zamanında yapılmasının, sektör çalışanlarının işe devamlılığı konusundaki problemleri de azaltacağı kaydedildi. Bir diğer talep ise Adalar ilçesinde ulaşım ve nakliye maliyetinin yüksekliği sebebiyle yüzde 25 daha fazla uygulanması yönünde oldu.

RUHSAT MESELESİ

Toplantıda ağırlıklı konu ise ruhsatsız fırınların durumu oldu. İstanbul'da yaklaşık 3 bin 500 fırından 2 bininin ruhsatsız olduğunu belirten sektör temsilcileri, ruhsat meselesinin ilçe belediyelerine bağlı olduğunu kaydetti. Kaçak çalışanların yanı sıra çeşitli sebeplerle ruhsatsız olan fırınlar, İstanbul'da sektörün

en büyük problemlerinden biri haline gelmiş durumda.

Apartman altında eskiden bu yana faaliyette olan veya alanı (metrekare) yeterli olmayan fırınların mevzuata göre ruhsat alamayacağını, ancak çalışmaya devam ettiğini belirten sektör temsilcileri, farklı kanatlarda farklı görüşler dile getirdi.

Ankara'da ruhsatsız fırın sorununun ilçe belediyelerinin hukuki yoldan sıkıştırılarak çözüldüğünü hatırlatan bazı sektör temsilcileri, benzeri uygulamanın İstanbul'daki ilçelerde yapılabileceğini ifade etti.

KAPASİTE VE MALİYET

Toplantıda diğer bir konu da kapasite ve verimlilik oldu. Çoğu fırının günlük 2 bin 500 veya 3 bin ekmeğin ortalamasıyla çalıştığını belirten sektör mensupları, "Halbuki çoğu fırın, günde 8-10 bin ekmeğin yapıp satabilir. Burada bir sıkışma yaşandı için ürün başına maliyet de artıyor" dedi.

Toplantıda hijyen problemi ve halk sağlığı konuları da gündeme geldi. İl Tarım ve Orman Müdürlüğü ekiplerinin hijyen denetimi yaptığına, ancak uygun bulunmayan birçok işletmenin faaliyete devam ettiğine dikkat çekildi.

Faiz lobisi erken indirim baskısı yapıyor

Merkez Bankası aralık ayında faiz indirimlerinin kapısını araladı. Paylaşılan bilgi notunda yapılacak hamleler arasında sıkı para politikasının da devam edeceği mesajı verildi. Uzmanlar, erken indirimin baskılar sonucunda başlayacağını ifade ederken, sadece enflasyon üzerinden hesap yapmanın da doğru olmadığını ifade ederek "Merkez Bankası'nın 2024 sonunda faiz indirimi yapması için büyük bir faiz lobisi tarafından baskı var" dedi.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) uzun bir aradan sonra ilk kez faiz indirimi mesajı verdi. Uzmanlar aralık ayında 250 baz puanlık indirimin başlayacağını ifade ederken, piyasalarda somut olarak bir düzelmeye neden bu kadar acele edildiğini de paylaştı. Merkez'in son paylaştığı metinde faiz indirimine kapı oldukça aralandı. Son faiz kararında paylaşılan metinde aynı zamanda kalıcı düşüş eğilimi başlayana kadar salıh etkin olarak kullanacaklarından da bahsetti. Uzmanlar sadece enflasyon üzerinden yapılacak faiz hesabının çok da tutarlı olmadığını ifade ediyor. Enflasyon şu an tam olarak kontrol altına alınabilmiş değil. Bu yüzden Maliye Bakan-

lığı'nın yeni önlemler alacağı da konuşuluyor. Uzmanlar bunun için de çok vakit kalmadığını anlatıyor. Hatta bazı ekonomistler 2021'e hazır olun paylaşımları da yapıyor. Ekonomistler yaptıkları paylaşımlarda Merkez Bankası'nın alalecele faiz indirimi sinyali paylaştığını paylaştı. Tüketim eğilimi hâlâ pozitif bölgede olduğunu aktaran ekonomistler, erken faiz sinyalini seçim işareti olduğunu aktardı. Bazı ekonomistler ise Merkez Bankası'na erken faiz indirimini enflasyon lobisinin neden olduğunu anlattı. Siyasetçi ve ekonomist Bilge Yılmaz "Türkiye'de son dönemde faiz fetişizmi yaşanıyor. Bunun bilinçli yapıldığı kanaatindeyim. Bildiğiniz gibi Merkez Bankası

faiz indirim sinyali verdi. "Erken mi, geç mi" tartışması sürüyor ancak asıl sorununuzun olmadığı çok açık ortada. Maliye politikası, vergi reformu, ihale kanunu, KÖİ'ler, tarım ve hayvancılık gibi alanlardaki sorunları çözmek için çaba bile göstermiyorlar. Tüm bunların doğal sonucu olarak verimsizlik batığında çırpındıkça batıyoruz. Mevcut politikaların başarısızlığı ortada. Faiz artışlarının başladığı Haziran 2023'te yüzde 38 olan enflasyon bugün yüzde 48. Enfla-

yon düşmedi, gelir adaletsizliği arttı, ücretliler fakirleşti, emeklilerin alım gücü iyice azaldı, gençler umutlarını daha da yitirdi. Derdimiz keşke faiz seviyesinden ibaret olsaydı. Biz o noktayı uzun zaman önce geçtik" yorumunda bulundu. - EKONOMİ SERVİSİ

'EKONOMİK YAVAŞLAMA HIZ KESMEYECEK'

Ekonomist Artunç Kocabalkan "Dolayısıyla artık yol haritası belli. Yüzde 2'nin altında gelecek bir Kasım enflasyonu ve sonra faiz indirimiyle birlikte piyasalarda gördüğümüz olumluluk bu faiz indirimi beklentisinden kaynaklanıyor. Ama unutmayın daha önce de söyledik her faiz indirimi dostunuz değildir! Faiz inmek, ekonomi hareketlenecek diye beklemek doğru değil. Ancak Mehmet Şimşek'in üzerindeki siyasi baskının bu faiz indirimleri ile azalacak olmasını, TL'yi güçlendirmeye devam edecek bir başka neden olarak düşünmek gerekiyor. Türkiye'de düşüyor olsa da yüksek enflasyon ve ciddi bir ekonomik yavaşlama ile karşı karşıya kaldığımız bir dönemdeyiz ve ekonomik yavaşlama hız kesmeyecek" dedi.

'REEL SEKTÖR BU FAİZE NE KADAR DAYANABİLİR?'

Eski Hazine Müsteşarı iktisatçı Dr. Mahfi Eğilmez "Türkiye'nin enflasyon ve büyüme tercihini nasıl yürüteceği, yüksek faizin ne kadar devam edeceği, reel sektörün bu faize ne kadar dayanabileceği ilk bakışta dikkati çeken konular. Türkiye'nin bunlara ek olarak pek çok sosyal ve siyasal soruna önümüzdeki dönemde nasıl tepki vereceği de en az bunlar kadar önemli. O nedenle piyasa yorumcularının tahminlerine bakmak karar alma aşamasında çok önemli olmakla birlikte yukarıda değindiğim gelişmeleri günlük olarak izleyip yatırımları ona göre biçimlendirmek en akıllıca yol olacaktır."

'ISRARLA FAİZ BASKISI YAPILIYOR'

Ekonomist Cüneyt Alipaşa "Merkez Bankası'nın 2024 sonunda faiz indirimi yapması için büyük bir enflasyon lobisi tarafından baskı var. Şu an enflasyon hala yüzde 2'nin altına düşmekte zorlanacak pozisyonda iken ve 2025 yılında asgari ücrete ne kadar zam yapılacağı belli değilken, ısrarla TCMB'ye faiz indirimi baskısı yapılıyor! 2025 yılına da enflasyonun Ocak-Şubat baz etkisi çıktıktan sonra yüzde 40'in altına düşmesi çok zor olacak. Hele ki faiz indirimlerine geçerse Aralık 2024 ayından hemen!" dedi.

'YEREL PARA BİRİMİ İSTIKRARI ÖNEMLİ'

Deutsche Bank, Para Politikası Kurulu'nun güvercin bir duruşa doğru kayma sinyali vererek yakın gelecekte, muhtemelen aralık ayından itibaren, olası faiz indirimlerine işaret ettiğini savundu. "İzlenecek temel faktörler arasında başta hizmet enflasyonu olmak üzere gelecek enflasyon verileri ve yerel para biriminin istikrarı yer alıyor" diyen Deutsche Bank "TCMB aralık ayında açıkça faiz indirimi sinyali vermemiş olsa aralık ayında faiz indirimlerine başlama ihtimalinin nispeten yüksek olduğunu düşünüyoruz" ifadelerini kullandı.

'ZEMİN HAZIRLANMAYA BAŞLANDI'

Ekonomist Selva Demiralp, denizasyon sürecinin sene başında öngörülen maliyetlerini, bunun sonucunda güvercinleşen Merkez Bankası'nı ve faiz indirimlerinin olası sonuçlarını değerlendiren "Faiz indirimi için zemin hazırlanmaya başlandığını düşünmeye başladık" dedi.

MERKEZ İLETİŞİME HIZ VERDİ

Merkez Bankası takviminde iletişimi de güçlendireceğinin mesajını verdi. Merkez Bankası Başkan Yardımcısı Başkan Yardımcısı Cevdet Akçay dün Citi'nin Londra'da "Türkiye Sermaye Piyasaları" konferansına katıldı. Merkez Bankası Başkan Yardımcısı Eren Ocakverdi de makro panelde bir araya geldi. Merkez Bankası'ndan faiz indirimi beklenen bir sürece girildi, bu dönemin iyi yönetilmesi önem taşıyor. Uzmanlar bu görüşmelerde yabancıya "Faiz inse de sıkı duruş süreci" mesajı verdi. Merkez Bankası Başkanı Fatih Karahan da 27 Kasım Çarşamba günü [İstanbul Sanayi Odası \(İSO\)](#) kasım ayı olağan medis toplantısına katılacak.

'DAHA KISITLAYICI BİR POLİTİKA DURUŞU GEREKİYOR'

Goldman Sachs "Yönlendirmedeki değişiklik de bizi şaşırtmadı. Sözü olarak, yönetim son aylarda benzer mesajlar verdi: daha fazla faiz artışı için engel çok yüksek ve rehberliği daha dengeli olması ve bir indirim döngüsüne hazırlanması gerekiyor" dedi. Ocak ayında ilk etapta 100 baz puanlık küçük bir indirim öngörmeye devam ettiklerini vurgulayan Goldman Sachs, "Banka'nın yüzde 44 olan yıl sonu enflasyon tahminini ile bizim tahminimizle uyumlu. Bu tahmin, kısım ve aralık aylarında ortalama yüzde 1,5'lik bir enflasyon oranı gerektirmekte. Bizim görüşümüzde göre bu gerçekleşecek, ancak geçmişteki yukarı yönlü sürprizler göz önüne alındığında, Banka'nın bir gevşeme döngüsüne başlamadan önce enflasyonun tahminleri doğrultusunda düşüşünü görmek isteyeceğini düşünüyoruz. Dolayısıyla, TCMB'nin önümüzdeki çeyreklerde oldukça kısıtlayıcı bir politika duruşu sergilemesi gerektirir" değerlendirmesini yaptı.

Orhan Kemal'in evi Sarıçam'da 2+1 daire parasına satılık!

Kebabı, şalgamı bir tarafa bırakın.

Adana denince akla neler geliyor?

Yaşar Kemal, Orhan Kemal.

Dünyaya "Türk Edebiyatı" nı tanıtan iki duayan.

İçim "cız" etti. Haber sitesi 'kucuksaat.com' duyurdu.

Orhan Kemal'in İstanbul'daki evine 'satılık' afişi asılmış.

Cibali'de 40 metrekaareye oturtulmuş iki katlı ahşap ev.

Üstadın 'Cemile', 'Murtaza' ve 'Bereketli Topraklar Üzerinde' romanlarını yazdığı ev.

Geyhan'ın ya da Adana'nın belediye reisi olsam 'Satılık' afişi o evin penceresinde en fazla bir saat kalabilirdi.

Alman, restore ettirmem, 'Adana Kültür Müzesi'ne dönüştürmem de en fazla 3 ay...

Adı Adana'yla birlikte anılan dünyaca ünlü bir edebiyatçının yaşadığı, en güzel romanlarını yazdığı ev, Sarıçam'da iki artı bir daire parasına

Mehmet ULUĞTÜRKAN

Adı Adana'yla birlikte anılan dünyaca ünlü romancı Orhan Kemal'in yaşadığı ve en güzel romanlarını yazdığı ev, Sarıçam'da iki artı bir daire parasına satılıyor. Bu evi satın alıp 'Adana Kültür Evi' yapabiliriz.

satılıyor.

Ne bileyim, belki Zeydan Başkan da benim gibi düşünmüş, çoktan teşebbüse geçmiştir.

Belki bir Adana seven iş insanı, belki bir STK başkanı girişimde bulunmudur bile...

Ne diyordu Orhan Kemal, Hanımın Çiftliği'nde...

"İnsanlardan çok önce var olan bu topraklara dedesi, belki de dedesinin dedesi topraklarını geçirmişti ilkin. Kim ne zaman geçirse geçirsün, bu topraklar onundu. Devlet, sık değişen hükümetlerse, o ve onun gibilerin

topraklarına beccilik, jandarmalık etmekten başka görevi olmayan seylerdi.

Hangi insan kaynağıyla yapıp, hangi personelle işleteceğiz?

Fotoğraf, Adana Sanayi Odası ile İstanbul Sanayi Odası'nın ortak meclis toplantısından...

Sizin dikkatinizi çekmemiş olabilir ama ben fark ettim.

İki odanın da meclis üyelerinin ya saçları yok ya da saçları olanların başında siyah kalmamış.

Türkiye sanayisi yaşanıyor.

Gençler sanayicilikten uzaklaşıyor.

Sanayici sayısı azalıyor.

Üstelik, saçlarına aklar düşen sanayicilerin sözü, çabası, isteği de karşılık bulmuyor.

ADASO ve İSO'nun ortak toplantısında Başkan Erdal Bahçıvan'ın söyledikleri de büyük ihtimal karşılık bulmayacak.

Ben yazıp tarihe not düşeyim:

1) Adana, bu ülke

sanayi için 'Enerji Bölgesi', 'Kimya Vadisi' ve 'İhtisas OSB'ler gibi çok önemli ve büyük hedefler belirlemiş. Peki bunları kiminle yapacağız biz? 'Her şehre üniversite' mantığıyla gençleri eğitimde oyalıyoruz. Nitelikli personel diye inim inim inleyen bir sanayimiz var.

2) Başka ülkeden devşirme iş gücüne güvenilip sanayicilik yapılmaz. Üstelik her yıl binlerce genciniz hayalini yurt dışı olarak kuruyor ve gidiyorsa bu işin sonu nereye varacak?

3) İki odanın meclis üyeleri bugün burada toplanmış. Adana'da iki güçlü üniversitemiz var. Hani rektörleri nerede? Bu toplantıda görmek isterdim. İstanbul ve Adana'nın yani Türkiye'nin iki büyük sanayi şehrinin sanayicisi burada üniversite yok. Nasıl yükselecek bu ülkenin sanayisi?

Öldürülecek dağ keçisinden gelecek para!

Önceki dönem Belediye Başkanı Mustafa Çay, Pozantı Şekerpanın mevkinin çok güzel bir mesire yerine dönüştürdü. Kızlarımla ordayız. Çoşkun akan Çakıt'ı dinliyoruz.

Tünelden çıkan trenin yolcularına el sallıyoruz. Gölgesi sırtımıza vuran yalçın kayalarda hareketlilik gördük.

Evet, dağ keçileriydi. Tehlikeli yarlarda düz ovada seken keklikler gibiydiler.

Dağ keçilerinin dakikalarca dansını izledik. Biraz önce kucuksaat.com'da okudum.

Tarım ve Orman Bakanlığı, 'Av Turizmi' başlığı altında bu dağ keçilerinin öldürülmesiyle ilgili ihale açacağını duyurmuş.

Memleketin tüm kaynakları bitti, sıra dağ keçilerine geldi.

Simdi diyecekler ki: "Ekosistem gereği yaban dağ keçilerinin nüfusu azaltılabilir."

"Bakanlığımız buradan gelir elde ediyor."

Devlet kurumlarımız bu kadar mı insafsız oldu.

Biz yaban dağ keçilerinin öldürülmesi parasına mı kaldık?

